

Dönem : 3
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 127

İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 nci maddesiyle eklenen ek maddenin birinci fıkrasının değiştirilmesine, İçel Milletvekili Celâl Kargılı'nın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bâzı maddeler eklenmesine ve Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, 15 . 1 . 1943 gün ve 4379 sayılı Maaş Kanununa ek Kanunun 10 . 3 . 1950 gün ve 5585 sayılı Kanunla değişik birinci maddesine bir fıkra ile kanuna bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifleri ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/176, 2/215, 2/245)

İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 nci maddesiyle eklenen ek maddenin birinci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi (2/176)

22 . 12 . 1969

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 nci maddesiyle eklenen ek maddenin birinci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ile gerekcesinden bir nüsha ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin ifasını saygı ile arz ederim.

Nuri Eroğan
İstanbul Milletvekili

G E R E K Ç E

1. — Tahsil dereceleri bakımından yedek subay olamadıklarından muvazzaf askerliklerini er olarak yapmış bulunan memur ve hizmetliler mevcut mevzuatımıza göre muvazzaf askerlikte geçtikleri süreler barem ve emekliliklerinde,

2. — 1 . 1 . 1950 tarihine kadar muvazzaf askerliklerini yedek subay olarak yapmış bulunanların hazırlık kıtasında Yedek Subay Okulunda geçen süreleri emeklilikte sayılmakta iken bu tarihten sonra, hazırlık kıtasında ve Yedek Subay Okulunda geçen süreleri emekliliklerinde,

Sayılmadığından, bunların kadın memur ve hizmetlilere nazaran mağdur durumda buldukları düşünülerek muvazzaf askerlikte er olarak geçen sürelerle, askerliklerini 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra yedek subay olarak yapmış bulunanların hazırlık kıtasında ve Yedek Subay Okulunda geçen sürelerinin borçlandırılarak sayılmak suretiyle mevcut eşitsizliğin kaldırılması için ekli kanun teklifi hazırlanmıştır,

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. : 2/176
Karar No. : 19

13 . 1 . 1970

Yüksek Başkanlığa

İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 23.2.1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 nci maddesiyle eklenen ek maddenin birinci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle, komisyonumuzda tetkik ve müzakerelere edildi.

Gerekçede arz ve izah olunan hususlar, komisyonumuzca da uygun görülmüş ve teklif 1 nci maddede yapılan değişiklikle kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Başkanı	Sözcü	Kâtip	
İstanbul	Muğla	Hatay	Afyon K.
<i>N. Eroğan</i>	<i>A. Buldanlı</i>	<i>T. Köseoğlu</i>	<i>K. Uysal</i>
Artvin	Çankırı	Çorum	Diyarbakır
<i>A. N. Budak</i>	<i>H. Dağlı</i>	<i>C. Angın</i>	<i>S. Savcı</i>
	Erzurum	İzmir	
	Selçuk Erverdi	<i>M. Daldal</i>	
	İmzada bulunamadı		

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ NURİ EROĞAN'IN TEKLİFİ

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 nci maddesiyle eklenen ek maddenin birinci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanununun 5 nci maddesiyle eklenen ek maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Ek madde — 102 nci maddede yazılı süreler içinde yazı ile Sandığa müracaat edeceklerin borçlandırılma mevzuuna giren (emvali metruke veya mübadil hesabı carisinden aylık ücret almak suretiyle geçen süreleri dâhil) geçmiş hizmetleri, muvazzaf askerliklerini er olarak yapmış olanların muvazzaf erlikte geçen süreleri ile 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra yedek subay nasbedilmiş bulunanların hazırlık kıtasında ve Yedek Subay Okulunda geçen süreleri, (hastalık ve cezai sebeplerle uzayan süreler hariç) sonradan bir kanun ile sürekli hale getirilen ve sigorta dışında geçen hizmetlerden en çok 10 yılı, istek tarihindeki (Re'sen emekliye sevk olunanlarla ölenlerin vazife ile ilgilerinin kesildiği tarihlerdeki) emeklilik keseneğine esas derece tutarları nazara alınmak ve bu tarihlerde derece tutarlarının tabii olduğu kesenek ve karşılık tutarı üzerinden borçlandırılmak suretiyle fiili hizmet sürelerine eklenir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükmünü Bakanlar Kurulu yürütür.

. MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 nci fıkrasıyla eklenen ek maddenin birinci fıkrasının değiştirilmesine dair Kanun

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 nci maddesiyle eklenen ek maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Ek madde — 102 nci maddede yazılı süreler içinde yazı ile Sandığa müracaat edeceklerin borçlandırılma mevzuuna giren (Emvali metruke veya mübadil hesabi carisinden aylık ücret almak suretiyle geçen süreleri dâhil) geçmiş hizmetleri, muvazzaf askerliklerini er olarak yapmış olanların muvazzaf erlikte geçen süreleri ile 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra yedek subay nasbedilmiş bulunmaların hazırlık kıtasında ve Yedek Subay Okulunda geçen süreleri, (hastalık ve cezai sebeplerle uzayan süreler hariç) sonradan bir kanun ile sürekli hale getirilen ve sigorta dışında geçen hizmetlerden en çok 10 yılı emeklilik keseneğine esas derece tutarları nazara alınmak ve bu tarihlerde derece tutarlarının tabi olduğu kesenek ve karşılık tutarı üzerinden borçlandırılmak suretiyle fiili hizmet sürelerine eklenir.

MADDE 2. — Teklifin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

İçel Milletvekili Celâl Kargılı'nın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun teklifi (2/215)

7 . 1 . 1970

MİLLET MECLİSİ SAYIN BAŞKANLIĞINA

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bâzı maddeler eklenmesi hakkındaki kanun teklifim, gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğini rica eder, saygılar sunarım.

**İçel Milletvekili
Celâl Kargılı**

Kanun teklifinin gerekçesi

Cumhuriyetimizin kuruluşundan beri muvazaflık askerliğini yedek subay olarak yapanlarla, er olarak yapanların sivil hayatta memuriyete intisaplarında birisinin askerlikte ve yedek subay okulunda geçen süreleri memuriyette terfilerine ve emeklilikte de hizmet müddetlerine ve hem de fiilî hizmet zamlarıyla sayılırken diğerinin er olarak geçen askerlik süreleri ne memuriyette ve ne de emeklilikte sayılmamaktadır. Anayasa ve Medeni Kanun hükümleri karşısında imtiyazsız, sırf sayılması gereken üç çeşit vatandaş vardır.

Birisi kadındır; memuriyete intisapta askerlikten istisna olması dolayısıyla mer'î kanunların vaz'ettiği hükümler dairesinde inkıtasız terfilere sağlanmaktadır.

İkincisi; Zamanın ve hayatın şartları ve maddi imkânlarının verdiği müsaade nisbetinde ilk, orta, lise ve yüksek tahsilini yapabilmıştır. Hayatta her sahada istikbalini tahsili sayesinde kısmen veya tamamiyle teminat altına almıştır. Bârem kanunlarında tahsili dolayısıyla kendisine oldukça müsait kademeler de verilmiştir. Bunlar askerliğini 1076 sayılı Kanuna göre yedek subay olarak ve sivil memuriyetten daha fazla maaş almak suretiyle müreffeh şekilde ifa etmekte ve memuriyete intisaplarında ise askerlikte geçen süreleri hem buldukları derecelerde terfilerine ve hem de emeklilik hizmetine sayılmaktadır.

Üçüncüsü: Bu vatandaşa gelince, bu şahıs fizik bakımından normal, istidat ve kabiliyet yönünden mükemmel veya normaldir ve fakat kaderin bir cilvesi yüzünden fakir ve her türlü maddî imkânsızlık sebebiyle ilk, ortayı zar zor bitirebilmiş veya geçim sıkıntısı yüzünden tahsili terke mecbur kalmıştır. Bu şahıs mukaddes saydığı vatan borcu olan askerliğini seve seve, can siparane bir şekilde maaşsız ve sadece ayda 25, 50, 100 kuruş gibi o da kışla veya koğuşun temizlik masrafına tekabül eden bir harclıkla er olarak yapmaktadır.

Yukarıda kısaca durumları açıklanan vatandaşlardan birincisi yaradılış icabı bayandır. Askerlikte muafiyeti dolayısıyla sivil memuriyette aynı zamanda memuriyete giren bir erkek arkadaşını memurdan (Askerlik dolayısıyla) daima bir derece üstün durumdadır.

İkinci vatandaşın durumu ise; askerliğini yedek subay ve aynı zamanda maaşlı olarak yapar ve memuriyete intisabında askerlik süresi hem terfi ve hem de emeklilik süresine (fiilî zammıyla) eklenir.

Üçüncü vatandaş ise, kaderin darbesini yemiştir, allâme olsa da maddî imkânsızlık yüzünden okumak fırsatını bulamamış ve bununla da kalmıyarak mukaddes vatan vazifesini meccanen ve maaşsız olarak seve seve yapmıştır. Memuriyete intisapta ise askerlik süresi ne terfiinde ve ne de emeklilik hizmetinden sayılmaktadır.

Şu hale göre ortada bâriz bir haksızlık ve adaletsizliğin varlığı aşîkârdır.

Genel ve İkatma, özel idareler ve belediyelerde mevcutları tahminen 100 bine balığ olan bu mağdur küçük memur ve ücretli zümresinin Anayasa ve sosyal adalet ilkeleriyle hukuk yönünden ziyaa uğradığı açık olan bu haklarının verilmesi yolunda 1950 den 1960 yılları arasında birkaç kere kanun teklifleri yapılmış ve bir defasında teklif Maliye Komisyonunda kabul edilmiş iken 1957 seçimine girilmesi dolayısıyla kadük olmuştur. 1961 den sonra yine bu yolda yapılan tekliflerde, Hükümetin görüşünde hukukî yönden bir itiraz ileri sürülmeksizin sırf bütçeye 200 milyon ve Emekli Sandığına da 70 milyon mali külfeti olacağı iddia edilmiştir.

1961 den bu yana çıkartılan muhtelif kanunlarla daha uzun müddetler alâkalı tarafından bir para ödenmeden hizmete ve terfiye sayılmış ve devlete bir kuruluş külfet yüklediği iddiası olmamıştır. Örnek olarak son çıkartılan avukatlık Kanununda özel surette ve serbest meslekte para kazanmak suretiyle geçen 20, 30 senelik hizmetler bir para ödenmeden terfiye sayılmış kısmen ödenerek de emeklilik hizmetlerine sayılmıştır.

Takriben 18 ilâ 36 aylık vatan hizmetinde parasız geçen bir hizmet için emekli keseneği alâkalı tarafından ödenmesine rağmen 270 milyon lira Devlete külfet yükleneceği iddiasının ne kadar mesnetsiz ve samimî olmadığı ve bu yolda mütalâa beyan edenler arasında mağdur durumda olanların ya yokluğu veya çok az oluşudur. Emekli keseneğini alâkalı ödediği için emsal kanunlardaki teklif veçhile hizmetten sayılması Emekli Sandığına külfet yüklemeyiz.

Terfiden sayılma keyfiyeti kadronun mevcudiyetine bağlıdır. kadro karşılığı miktar bütçede mevcuttur. Binaenaleyh külfet yükü hesabı hayalîdir.

Demokratik hayata geçtiğimiz 1946 yılından beri eski ve hususiyle yeni anayasalarımızın getirdiği sosyal adalet ve eşitlik prensiplerine uyularak zaman zaman toplumda görülen birçok sosyal aksaklıkların telâfisi için kanunlar tedvin edilmiş ve edilmektedir.

1946 dan sonra evvelce hiçbir teminatları olmayan geniş işçi kütlesinin geçmişini, halini ve istikbalini garanti altına alan işçi hakları, emeklilik, ölüm, mâlûliyet veya iş görememezlik halleriyle kendisinin ve bütün ailesi efradının hastalıklarının meccanen tedavisi sağlanmış ve bunları sosyal meskene kavuşturmak gibi ulvi sosyal hak ve imkânlarla kavuşturulmuş bulunmaktadır.

Keza bu tarihlere kadar ücretle çalışanların emeklilik hakları yokken 1945 ve 1950 den itibaren bunların âtileri garanti altına alınmıştır.

Son defa olarak 1136 sayılı kanunlar yıllardan beri serbest meslekte çalışan avukatların bu meslekte geçen süreleri emeklilik ve Sosyal Sigortaya bağlanmak suretiyle ihya ve teminat altına alınmıştır.

Hal böyle iken şimdi ortada sadece maddi ve mânevi imkânsızlık yüzünden lise ve yüksek tahsilini yapamadan askerliğini er olarak ifa etmiş bir kütlenin yukarda sayılan sebepler dolayısıyla ilânihaye mağdur bırakılmalarının hukuk, mantık ve vicdan yönünden asla tasvibedilecek bir tarafı yoktur. Kaldı ki 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda bu şekildenki askerlik hizmetlerinin terfi ve emeklilikten sayılacağını hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Diğer taraftan Sayın Hükümet Başkanı ve bakanlarımızın gazetelere sık sık akseden beyanlarında küçük memurların maaş ve ücretlerinin âdil bir hadde yükseltileceği hususunda beyanlarını da dikkate alarak 28 milyarlık bir bütçede (Velevki iddialar doğru olsa dâhi) 270 milyon gibi bir meblâğı, en az 100 bini bulan küçük aile zümresinin kısmen de olsa refaha kavuşturulması yolundaki bir hakkın teslimi için fedakârlık yapılmasının yerinde olacağına ve bu teşebbüsün Yüce Meclisçe de senelere ortada bulunan adaletsizliğin giderilmesi hususunda tasvip göreceğine kaani bulunarak bu teklifi yapmış bulunuyoruz.

Ayrıca yedek subay olarak vatani görevlerini yapanlara emeklilik haklarından yararlanmayı sağlayan kanun çıktığı zaman lise mezunları yedek subay olmak hakkına sahiptiler. Oysa bugün lise mezunları vatani görevlerini er olarak ifa etmektedirler.

Bugün ise memleketimizde dar gelirlî memur kadrosunun çok büyük bir kısmı lise mezunları ile doldurulmaktadır. Bu durumda ortaya çok büyük bir adaletsizlik meydana getirmektedir: Böylesine yukarıdan beri saydığımız tamamen gerçek ve büyük adaletsizlikleri meydana koyan sebeplerle er olarak vatani görevlerini yapanların askerlikte geçen müddetlerinin buldukları derecedeki terfilerine ve artan kısmı da kidemlerine eklenmek suretiyle mağduriyetlerinin giderilmesi için Yüce Meclisin kanun teklifimizin yüksek tasviplerine arz ederim.

İÇEL MİLLETVEKİLİ CELÂL KARGILI'NIN TEKLİFİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

MADDE 2. — Emeklilikle ilgili bir göreve tâyininden evvel veya sonra muvazaflık askerlik hizmetini er olarak yapmış bulunan iştirakçilerin askerlikte geçen süreleri ve ilgilinin isteği üzerine borçlandırılmak suretiyle fiilî hizmetlerine eklenir.

MADDE 3. — Borçlanma esası aylık derecesi ve tesbiti ilgilinin askerlikten sonra atandığı ilk görevdeki intibak derece aylık veya ücret tutarı ve tesbiti esastır.

GEÇİCİ MADDE — Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte emeklilikle ilgili bulunanların askerlik süreleri de yukardaki esaslar dairesinde borçlandırılmak suretiyle fiilî hizmetlerine eklenir.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. : 2/215
Karar No. : 42

23 . 2 . 1970

Yüksek Başkanlığa

İçel Milletvekili Sayın Celâl Kargılı'nın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bâzı maddeler eklenmesi hakkındaki kanun teklifi, 12 . 1 . 1970 tarihinde komisyonumuza gelmiştir. Aynı konuda İstanbul Milletvekili Sayın Nuri Eroğan tarafından yapılmış bulunan teklif, 24 . 12 . 1969 günü komisyonumuza gelmiş ve 13 . 1 . 1970 günü müzakeresi yapılarak karara bağlanmış ve aynı tarih 19 sayılı Karar ile Plân Komisyonuna gönderilmiştir.

Sayın Celâl Kargılı'nın teklifi tamamen aynı olması sebebiyle, komisyonumuzun 4 . 2 . 1970 günkü toplantısında konusu kalmıyan teklifin müzakere edilmesine lüzum olmadığına karar verilmiştir.

Havalesi gereğince, Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.
Maliye Komisyonu Başkanı Sözcü

Istanbul
N. Eroğan

Muğla
A. Buldanlı

Afyon K.
K. Uysal

Artvin
Muhallifim
A. N. Budak

Bolu
Ş. Kiyıkoğlu

Çanakkale
Z. Gülsen

Çankırı
H. Dağlı

Çorum
Muhallifim
C. Angın

Diyarbakır
S. Savcı

Erzurum
Muhallifim
S. Erverdi

Istanbul
Muhallifim
H. Dolun

Izmir
M. Daldal

Kütahya
Mehmet Ersoy
İmzada bulunamadı

Sakarya
Muhallifim
T. Boztepe

Sinop
H. Biçer

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, 15 . 1 . 1943 gün ve 4379 sayılı Maaş Kanununa ek Kanunun 10 . 3 . 1950 gün ve 5585 sayılı Kanunla değişik birinci maddesine bir fıkra ile kanuna bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi (2/245)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 10217-6013

19 . 1 . 1970

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, 15 . 1 . 1943 gün ve 4379 sayılı Maaş Kanununa ek Kanunun 10 Mart 1950 gün ve 5585 sayılı Kanunla değişik birinci maddesine bir fıkra ile kanuna bir geçici madde eklenmesi hakkındaki kanun teklifi ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gerekli işlemin yapılmasını rica ederim.

Saygılarımla.

Ibrahim Sevki Atasagun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Muvazzaf askerlik hizmetini er olarak yapan memur ve hizmetliler hakkındaki kanun teklifi mi ve gerekçesini sunuyorum.

Gerekli işlemin yapılmasını dilerim.

Saygılarımla.

Istanbul Senatörü
Mebrure Aksoley

İstanbul Senatörü Mebrure Aksoley'in, 15 . 1 . 1943 gün ve 4379 sayılı Maaş Kanununa ek Kanunun 10 Mart 1950 gün ve 5585 sayılı Kanunla değişik birinci maddesine bir fıkra ile kanuna bir geçici madde eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin gerekçesi

Vatani vazifesini er olarak büyük zorluklara ve mahrumiyetlere karşı koymak suretiyle yapan bir erkek, bu vazifeyi ifa etmeden Devlet sektöründe görev alamaz. Bu göreve intisapta, aynı yaşta ve aynı tahsil durumunda olan bir bayan memur 3, 4 yıllık bir kıdem almıştır.

Bu bayan memur, 18 yaşında iken memur olur ve bu suretle aynı yaşta olan ve askerlik hizmetine giden bir erkek arkadaşını 3, 4 yıl geride bırakır. Diğer taraftan, yüksek tahsilli olan bir erkek, bu görevini daha müsait şartlar içinde yapar, maaş alır, tayin bedeli alır, hizmet eri ve kıta tazminatı alır. Aralarındaki şartlar kıyas kabul etmiyecek kadar değişiktir. Yedek subay olarak yapılan askerlik görevinde geçen müddet, Devlet memuriyetinde terfi ve emeklilik hizmetine ilâve edilir. Bu suretle istikbalde hiçbir kaybı ve aynı yaşta olan bir bayan memurun durumundan farklı olmaz.

Vatan görevini er olarak yapan erkek, emsallerinden daima 3, 4 yıl geride kalmaktadır.

Aradaki bu farkın kaldırılması, bu zümrenin içindeki eşitsizliği bertaraf edecektir. Askerlikte muvazzaflık hizmetini er olarak yapmış ve emekliliğe tabi hizmetlerde çalışmış veya çalışan memur ve müstahdemlerin askerlikte geçirdikleri müddetin terfi ve emeklilik hizmetinden sayılması ve bu suretle mevcut eşitsizliğin kaldırılması için bu kanun teklifi yapılmıştır.

CUMHURİYET SENATOSU İSTANBUL ÜYESİ MEBRURE AKSOLEY'İN TEKLİFİ

15 . 1 . 1943 gün ve 4379 sayılı Maaş Kanununa ek Kanunun 10 . 3 . 1950 gün ve 5585 sayılı Kanunla değişik birinci maddesine bir fıkra ile kanuna bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 15 . 1 . 1943 gün ve 4379 sayılı Maaş Kanununa ek Kanunun 10 . 3 . 1950 gün ve 5585 sayılı Kanunla değişik birinci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

(Yukarıdaki fıkralarda yazılı hükümler muvazzaf hizmetlerini er olarak yapan ve er olarak terhis edilenler hakkında da uygulanır.)

MADDE 2. — 15 . 1 . 1943 gün ve 4379 sayılı Maaş Kanununa ek 5585 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

GEÇİCİ MADDE — Muvazzaf askerlik hizmetini yapan ve er olarak terhis edilenlerden, halen memuriyette bulunanların muvazzaf hizmette geçen süreleri, buldukları derecedeki terfi sürelerine ve artan kısmı mütaakıp terfi müddetlerine eklenir. Bundan doğacak borçlanma, iştirakçiler tarafından son aylıkları esas alınarak Emekli Sandığına ödenir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihini takibeden ay başından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. : 2/245
Karar No. : 43

23 . 2 . 1970

Yüksek Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Sayın Mebrure Aksoley'in, 15 . 1 . 1943 gün ve 4379 sayılı Maaş Kanununa ek Kanunun 10 . 3 . 1950 gün ve 5585 sayılı Kanunla değişik birinci mad-

desine bir fıkra ile kanuna bir geçici madde eklenmesi hakkındaki kanun teklifi, 23 . 1 . 1970 tarihinde komisyonumuza gelmiştir. Aynı konuda İstanbul Milletvekili Sayın Nuri Eroğan tarafından yapılmış bulunan teklif, 24 . 12 . 1969 günü komisyonumuza gelmiş ve 13 . 1 . 1970 günü müzakeresi yapılarak karara bağlanmış ve aynı tarih 19 sayılı karar ile Plân Komisyonuna gönderilmiştir.

Sayın Mebrure Aksoley'in teklifi tamamen aynı olması sebebiyle komisyonumuzca 4 . 2 . 1970 günkü toplantısında konusu kalmıyan teklifin müzakere edilmesine lüzum olmadığına karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Başkanı	Sözcü		
İstanbul	Muğla	Afyon K.	Artvin
N. Eroğan	A. Buldanlı	K. Uysal	Muhalifim
			A. N. Budak
Bolu	Çanakkale	Çankırı	Çorum
Ş. Kiykroğlu	Z. Gülsen	H. Dağlı	Muhalifim
			C. Ançın
Diyarbakır	Erzurum	İstanbul	İzmir
S. Savcı	Muhalifim	Muhalifim	M. Daldal
	S. Erverdi	H. Dolun	
	Kütahya	Sakarya	Sinop
	Mehmet Ersoy	Muhalifim	H. Biçer
	İmzada bulunamadı	T. Boztepe	

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plân Komisyonu

Esas No. : 2/176 (2/215, 2/245)

Karar No. : 40

24 . 4 . 1970

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu komisyonumuza havale edilen, (İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 nci maddesi ile eklenen ek maddenin birinci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi) ile, (İçel Milletvekili Celâl Kargılı'nın 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun teklifi) ve (Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, 15 . 1 . 1943 gün ve 4379 sayılı Maaş Kanununa ek Kanunun 10 . 3 . 1950 gün ve 5585 sayılı Kanunla değişik birinci maddesine bir fıkra ile kanuna bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi) ve ön havalesi uyarınca Maliye Komisyonunun teklifler hakkındaki görüşlerini havi raporu, T. C. Emekli Sandığı temsilcisiyle Maliye Bakanlığı temsilcisinin hazır buldukları oturumda görüşüldü :

Her üç teklifte genellikle, erlikte ve 1950 yılından sonra yedek subay hazırlık kıtası ile yedek subay okulunda geçen sürelerin emeklilik sürelerine ithalini öngörmektedir.

Teklifler, bârız bir eşitsizliği izale etmektedir.

Şöyle ki; aynı öğrenimi görmüş ve aynı zamanda memuriyete intisabetmiş bir memur ile bir memurenin, bilâhara memurun askerlik nedeniyle görevinden ayrılması ve terhisini mütaakıp tekrar görevine avdetinde tahaddüs eden özlük hakları ile ilgili durumları sosyal hukuk yönünden calibi dikkattir.

Türlü nedenlerle yedek subay olma yeteneklerine sahibolamıyan memurun vatani görevi dola-
yisiyle emsali memureden terfi, kıdem ve fiilî hizmet süreleri yönünden mağdur olması eşitsiz
işlem görmenin bariz bir örneğidir.

Teklifler bu eşitsizliği kısmen de olsa telâfi etmek ve memurun muvazzaf erlikte geçen süreleri-
nin fiilî hizmetine eklenmesini ve 1950 yılına kadar yedek subay okullarında geçen müddetler fiilî
hizmete ilâve edilirken, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümleri muvacehesinde 1950
yılından sonra bu müddetlerin fiilî hizmete ithali hususu ortadan kalktığından, bu eşitsiz işleme de
son vermektedir.

Her üç teklif üzerinde yapılan görüşmeler sonucu, birbirini tamamlar mahiyette olan teklifler-
den İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın teklifinin 1 nci, İçel Milletvekili Celâl Kargılı'nın teklifi-
nin ise 3 ncü maddesi görüşmelere esas alındı.

Bu maddeler üzerinde yapılan görüşmeler ve ilgili temsilcilerin açıklayıcı beyanlarını mütaakıp,
Tekliflerde mevcut bâzı tereddütleri izale ve kanun tekniği yönünden komisyonumuz yeniden
bir metin tedvin etmiştir.

Tedvin edilen bu yeni metin ile gerek erlikte ve gerekse 1950 yılından sonra yedek subay hazırlık
kıtası ile yedek subay okulunda geçen sürelerin fiilî hizmet sürelerine ithali ile, borçlanma ve
müracaat şekil ve zamanları hükme bağlanmış,

Durumları 5951 sayılı Kanunla, 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (II) işaretli fıkrası-
na eklenen (L) bendi şümülüne girenlerle, Kurucu Meclis üyeliğinde bulunmuş olanlardan halen
emeklilik hakkı tanınan görevlerde veya T. B. M. M. üyeleğinde bulunanlardan, tanınan (6) aylık
süre içinde müracaat etmiyenlere yeniden (1) yıllık müracaat süresi tanınmıştır.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Baş-
kanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Sakarya	Ankara	Erzurum	Bolu
N. Bayar	M. K. Yılmaz	R. Davışman	K. Demir
Burdur	Çorum	Edirne	Eskişehir
N. Yavuzkan	A. Topçubaşı	M. Harmancıoğlu	M. İ. Anı
İçel	İstanbul	İzmir	Kars
H. C. Okyayuz	L. Yurdoğlu	M. Akan	K. Okyay
Kastamonu	Manisa	Maras	Ordu
Söz hakkım mahfuzdur	H. Okçu	A. İmamoğlu	K. Şensoy
H. Tosyalı			İmzada bulunamadı
	Tokat	Zonguldak	
	İ. H. Balcı	K. Nedimoğlu	

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 nci maddesiyle eklenen ek maddenin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici 2 madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa 23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 nci maddesiyle eklenen ek maddenin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ek madde — 102 nci maddede yazılı süreler içinde yazı ile Sandığa müracaat edeceklerin borçlandırılma mevzuuna giren (emvali metruke veya mübadil hesabı carisinden aylık ücret almak suretiyle geçen süreleri dâhil) geçmiş hizmetleri, [Muvazzaf askerliklerini er olarak yapmış olanların muvazzaf erlikte geçen süreleri ile 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra Yedek Subay nasbedilmiş bulunanların hazırlık kıtasında ve Yedek Subay Okulunda geçen süreleri, (hastalık ve cezai sebeplerle uzayan süreler hariç)] sonradan bir kanun ile sürekli hale getirilen ve sigorta dışında geçen hizmetlerden en çok 10 yılı, emeklilik keseneğine esas derece tutarları nazara alınmak ve bu tarihte derece tutarlarının tabii olduğu kesenek ve karşılık tutarı üzerinden borçlandırılmak suretiyle fiilî hizmet sürelerine eklenir.

MADDE 2. — 5434 sayılı Kanuna aşağıdaki iki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Durumları 5951 sayılı Kanunla, 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (II) işaretli fıkrasına eklenen (I) bendi şümülüne girenlerle Kurucu Meclis üyeliğinde bulunmuş olanlardan halen emeklilik hakkı tanınan görevlerde veya T. B. M. M. üyeliğinde bulunanlardan tanınan (6) aylık süre içinde müracaat etmemiş bulunanlar için bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yeniden bir yıllık süre tanınmıştır.

GEÇİCİ MADDE 2. — İsteklilerden, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıl içinde yazı ile T. C. Emekli Sandığına müracaat edenlerin, muvazzaf erlikte, subay nasbedilmiş olanların 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra hazırlık kıtası ile Yedek Subay Okulunda geçen süreleri, terhislerinden sonra ilk defa tâyin edildikleri aylık veya ücret tutarları (yasama organı üyeliğine, belediye başkanlığına, illerin daimî komisyonu üyeliğine seçilmiş olanların emeklilik keseneğine esas aylık tutarları) esas alınmak şartıyla ek maddeye göre borçlandırılarak emeklilikte fiilî hizmet sürelerine eklenir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.